

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 10. oktober 2019 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0830 – 1510.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder (H), leder
Undis Scheslien (Sp), nestleder
Thomas Longva (V)
Hans Olav Lahlum (Sv)
Jorun A. Lilleeng (Ap)

Følgende medlem hadde meldt forfall: Ingen

Ellers møtte:

Fra administrasjonen:

- Kommunalsjef Oppvekst Anne Margrethe Lund og fungerende skolesjef Hilde Dahl Lønstad (begge møtte under sak 45).
- NAV Gjøvik v/leder Reidun O. Karlsen, Tilrettelagte tjenester ved leder Karin Bufalten Johnsrud og Byggesak ved leder Pål Arne Bustad og byggesaksbehandler Gunvor Jøranli (alle møtte under sak 47).

Fra Innlandet Revisjon IKS:

- Oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein og forvaltningsrevisor Kari Robbestad (begge møtte under sakene 43 og 44).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0830 med Roar Løken Lunder som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 42/2019

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 29.08.2019

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 29.08.2019 godkjennes.

SAK NR. 43/2019

**REVISJONSRAPPORT SELSKAPSKONTROLL: HORISONT
MILJØPARK IKS**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS ved oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein og forvaltningsrevisor Kari Robbestad presenterte revisjonsrapporten og svarte på spørsmål.

1. Kommunestyret har merket seg revisjonsrapportens hovedkonklusjoner:

- a) Vedr. selvkostfond:
Selvkostregnskapet er utarbeidet i henhold til departementets retningslinjer. Dagens praksis med selvkostfond for renovasjon, både i kommunene og i selskapet, er ikke i tråd med retningslinjene eller kommunenes eierstrategi.
- b) Vedr. skille mellom nærings- og husholdningsavfall:
Selskapet har tilfredsstillende rutiner for regnskapsføring og fordeling av kostnader mellom nærings- og husholdningsavfall. Det skilles derimot ikke mellom de to områdene i selskapets balanseregnskap, noe som ikke er i henhold til avfallsforskriften.
- c) Vedr. kostnadsfordeling mellom kommunene:
Gjeldende praksis, der kostnadene hovedsakelig fordeles mellom kommunene etter eierandel, kan forsvares sett opp mot retningslinjene.
- d) Vedr. effektiv drift:
Horisont Miljøpark IKS viser til en rekke tiltak for å forbedre effektiviteten, men de har ikke satt mål for effektivitet eller forbedring i effektivitet.
- e) Vedr. kvalitet og beredskapen for tjenestene:
Resultatet fra kundeundersøkelsen våren 2019 tilsier at selskapet har noe å hente når det gjelder kundetilfredshet, og da særlig knyttet til henting av avfallet.
- f) Vedr. etterlevelse av arbeidsmiljølov i datterselskapet Horisont Renovasjon AS mht. arbeidsavtaler og lønnsforhold:
Gjennomgangen har ikke avdekket feil/mangler mht. arbeidsavtaler og lønnsforhold.
- g) Vedr. selskapets innføring av avgift på levering av trevirke:
Det er anledning til å innføre gebyr for spesielle avfallsfraksjoner, herunder trevirke. Det er kommunestyret som skal fastsette avfallsgebyrer i henhold til avfallsforskriften.
- h) Vedr. selskapets avtale om salg av trevirke til Eidsiva Bioenergi AS:
Revisjonens undersøkelser gir ingen indikasjoner på at selskapet ikke oppnår konkurransedyktige priser for trevirke ved salg til Eidsiva Bioenergi AS.

- i) Vedr. selskapet utbyttepolitikk:
Representantskapet må årlig ta stilling til utbetaling av utbytte «etter forslag fra styret eller med styrets samtykke», jf. lov om interkommunale selskap § 29.

2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant (ordfører) og rådmannen følge opp at:

- a) Horisont og eierkommunene tar konsekvensen av at avgifter for levering av avfall på gjenvinningsstasjonene regnes som avfallsgebyr. Kommunestyret skal fastsette gebyret.
- b) Renovasjonsforskrift for Gjøvik-regionen bør klargjøres, slik at det går fram at det er anledning til å pålegge avgift for levering av definerte avfallsfraksjoner
- c) Så lenge det er uttrykt fra eierne at selvkostfondet skal ligge i kommunene, bør fondet i Horisont avvikles.
- d) Det vurderes å skille på husholdning og næring i balansen i regnskapet til Horisont Miljøpark IKS.
- e) Selskapet følger opp kundeundersøkelsen 2019 med tiltak for bedre å kunne oppfylle sine forpliktelser overfor abonnentene.

3. Ved slutføring av arbeidet med politisk sak om eierstrategi i Horisont Miljøpark IKS, bes om at det tas hensyn til revisjonsrapporten funn, jf. vedtakets pkt. 1 i) om utbyttepolitikk.

SAK NR. 44/2019

**ORIENTERING OM FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT:
FORSVARLIG UTREDNING AV SAK OM EIERSTRATEGI -
HORISONT MILJØPARK IKS**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS ved oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein presenterte rapportens konklusjoner.

Vedtak, enstemmig:

1. Gjennomført kontroll i Søndre Land kommune rettet mot likelydende saksfremlegg i fem kommuner (Gjøvikregionen) om eierstrategi i Horisont Miljøpark IKS, tas til orientering.
2. I Gjøvik kommune ble sak om eierstrategi i Horisont Miljøpark IKS behandlet i kommunestyrets møte den 03.05.2018, sak 47/2018.
3. Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsrapporten konkluderer med at saken var forsvarlig utredet før den ble fremlagt for kommunestyret. Det er gitt følgende bemerkninger:

- Saksfremlegget burde ha tatt inn en begrunnelse for nivået på årlig utbytte, samt valget av utbytteplan som uttrykk for forutsigbarhet i utbyttepolitikken.
- Det burde gått frem av saksfremlegget hva dialogen med Horisont Miljøpark IKS gikk ut på, jf. saksfremleggets opplysning om at eierstrategien var utarbeidet i dialog med selskapet.

SAK NR. 45/2019

**SKOLE: ORIENTERING OM INTERNE UNDERSØKELSER –
OPPFØLGING ETTER KLAGESAKER MV.**

Fra behandlingen:

Kommunalsjef Oppvekst Anne Margrethe Lund og fungerende skolesjef Hilde Dahl Lønstad orienterte og svarte på spørsmål om følgende knyttet:

- a) Svar på diverse spørsmål fra kontrollutvalget:
- Utviklingen i antall elever som har sluttet, og hvor mange av disse som har byttet til annen skole i nærmiljøet – oppsummert
 - Skolestartere og bytting av skolekrets før skolestart høsten 2019
 - Aktivitetsplikten, kap 9 A
 - Sykefravær ansatte – angitt i skoleår
 - Sykefravær ved konkrete skoler
 - Oversikt over lærere som har sluttet – kartlegging av årsaker
 - Statistikk over vikarbruk, oversikt over vikarens kompetanse, og om det er enkelte klasser/trinn som har mye bruk av ufaglærte, uerfarne lærere
 - Skolenes arbeid med kompetanseheving av læreres/skolens voksne rundt gruppeoppbygging med barn og utvikling av sosial kompetanse
 - Erfaringskonferanse hos KS om kapittel 9A den 26.04.2019 og den 24.06.2019
- b) Oppfølging av konkret skole fram til 10.09.2019 og videre

Vedtak, enstemmig:

1. Med bakgrunn i presentasjonen i møtet har kontrollutvalget inntrykk av at den konkrete saken er fulgt opp på tilfredsstillende måte.
2. Saken har avdekket svake rutiner og praksis innenfor tjenesteområde Skole når det gjelder avviksregistrering og -håndtering.
3. Kontrollutvalget tar skoleledelsens informasjon om gjennomførte endringer i rutiner for avviksregistrering til orientering. Kontrollutvalget vil vurdere å følge opp at rutinene fungerer i praksis som en del av sitt arbeid med forvaltningsrevisjon i valgperioden 2020-2021.

4. Kontrollutvalget støtter rådmannens/skoleledelsen initiativ til dialog med Fylkesmannen når det gjelder forholdet mellom kommunens ansvar for at elevenes rettigheter i opplæringsloven blir oppfylt, samtidig som lærernes rettssikkerhet blir ivaretatt. Nytt kontrollutvalg (ny valgperiode) oppfordres til å sette seg inn i dette.
5. Kontrollutvalget registrerer at Fylkesmannen har varslet tilsyn i Gjøvik kommune høsten 2019, rettet mot læringsmiljøet på Fredheim skole og Snertingdal skole. Kontrollutvalget ber om å bli orientert om tilsynsrapporten når den foreligger.

SAK NR. 46/2019

HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET – ANMODNING OM FORVALTNINGSREVISJON

Fra behandlingen:

Mottatt henvendelse fra gruppeleder Rødt, Finn Olav Rolijordet, med anmodning om å iverksette en forvaltningsrevisjon av avviksrapporteringen innen tjenesteområde Omsorg, ble drøftet.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget tar anmodningen til orientering, og anbefaler nytt kontrollutvalg å følge opp saken ved å gjennomføre en nærmere kartlegging før eventuelt igangsetting av en full forvaltningsrevisjon.
2. Avvikshåndtering er et sentralt element i en velfungerende internkontroll, og kontroll med rutiner og praktisering av disse kan være aktuell problemstilling for en forvaltningsrevisjon innenfor flere av virksomhetsområdene i kommunen. Nytt kontrollutvalg (ny valgperiode) oppfordres til å vurdere en bredere kontroll på området, herunder innarbeide temaet i plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023.

SAK NR. 47/2019

OPPFØLGING AV HENVENDELSE OM UTRYGG SKOLEVEI OG UTRYGT BOMILJØ

Fra behandlingen:

Møtet ble lukket under behandlingen av saken, jf. kommunelovens § 31, jf. offentlighetslovens § 13, jf. forvaltningslovens § 13.

Leder for NAV Gjøvik m.fl. orienterte med utgangspunkt i brev til bl.a. kontrollutvalget i Gjøvik kommune. Følgende hovedtema ble gjennomgått:

- a) Bakgrunn for å fremme saken til politisk behandling.
- b) Vurderinger av valg av bygging i Store Slaggevei (kommunestyrevedtak)
- c) Gjennomføring/oppfølging av kommunestyrevedtak

- d) Prosess vedr. tildeling av boliger
- e) Møte med naboer 28.03.2019
- f) Innflytting i boligene, erfaringer så langt
- g) Oppfølging av de konkrete forhold i klagebrev
- h) Er dette et hensiktsmessig botilbud?

Fra administrasjonen i Gjøvik kommune deltok følgende ved behandlingen av saken: NAV Gjøvik v/leder Reidun O. Karlsen, Tilrettelagte tjenester ved leder Karin Bufalten Johnsrud og Byggesak ved leder Pål Arne Bustad og byggesaksbehandler Gunvor Jørnli.

Vedtak, enstemmig:

1. Med bakgrunn i presentasjonen av saken i møtet, har kontrollutvalget ikke avdekket forhold som indikerer feil i saksbehandlingen, eller mangelfull oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 24/2016 (sak: Boliger for vanskeligstilte).
2. Kontrollutvalget ønsker å følge med på saken, og ber om å bli orientert om følgende:
 - a) Rådmannens svar til beboerne (er under utarbeidelse).
 - b) Rådmannens evaluering (planlagt utført når man har fått en lengre periode der alle boenheter er bebodd)
3. Kontrollutvalget oppfatter saken som kompleks, der flere hensyn skal veies opp mot hverandre. I den sammenheng har administrasjonen gjort en helhetlig risikovurdering, der man har konkludert med at løsningen som er valgt innebærer lavest mulig risiko alle forhold sett under ett. Kontrollutvalget mener vurdering av «restrisiko», etter at alle tiltak er iverksatt, er aktuell problemstilling å følge opp overfor administrasjonen. Risikovurderinger kan også være interessant å drøfte med administrasjonen når det gjelder bosetting av vanskeligstilte i andre deler av kommunen. Nytt kontrollutvalg oppfordres til å følge opp risikovurderinger innenfor området i ny valgperiode.

SAK NR. 48/2019

TERTIALRAPPORT 2/2019 FRA INNLANDET REVISJON IKS

Vedtak, enstemmig:

Tertialrapport 2/2019 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAK NR. 49/2019

EGENEVALUERING KONTROLLUTVALGET - VALGPERIODEN 2015-2019

Vedtak, enstemmig:

Med bakgrunn i gjennomført egnevaluering av valgperioden 2015-2019 har kontrollutvalget følgende innspill til områder til drøfting i nytt kontrollutvalg/neste valgperiode:

- Profilering og synliggjøring:
Nytt kontrollutvalg oppfordres til å videreføre et aktivt

og synlig utvalg overfor kommunestyret og allmennheten. Bruk av saksordfører ved behandling av saker fra kontrollutvalget til kommunestyret anbefales.

- Aktive utvalgsmedlemmer/utvalgsleder – rask oppfølging av tidsaktuelle saker:
Kontrollutvalgets medlemmer oppfordres alle til å være aktive og raskt løfte frem saker/tema til drøfting i kontrollutvalget som synes å ha høy aktualitet i befolkningen og/eller har høy politisk interesse.
- Kommunikasjon med ordfører/rådmann:
Nytt kontrollutvalg oppfordres til å legge vekt på god kommunikasjon med både ordfører og rådmann.
- Forberedelse ved orienteringer fra administrasjonen:
Det oppfordres til å avsette tid i forkant av saker der administrasjonen er invitert, slik at forberedelsen fra kontrollutvalgets side kan bli best mulig.
Kontrollutvalgets rolle og fokus på kontrollaspektet bør alltid være en del av forberedelsen.

SAK NR. 50/2019

PLANLEGGING AV FØRSTE MØTE I NY VALGPERIODE

Vedtak, enstemmig:

Med bakgrunn i erfaringer fra inneværende valgperiode vil kontrollutvalget gi følgende innspill i forbindelse med planlegging og gjennomføring av første møte i ny valgperiode:

- Første møte tilrettelegges som et informasjons- og opplæringsmøte der det overordnede målet er å etablere en god rolleforståelse, få god innsikt i ansvar og oppgaver og å stimulere til engasjement rundt oppgaven med kontroll av kommunen.
- Kontrollutvalgets sekretariat lager et opplegg for første møte med vekt på:
 - Rammevilkår (kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon).
 - Roller, ansvar og oppgaver.
 - Samarbeid og kommunikasjon.
 - Praktisk utvalgsarbeid og erfaringer fra forrige valgperiode.
 - Administrative rutiner, informasjon om møtegodtgjørelse mv.
- Ved skifte av utvalgsleder vurderes å invitere tidligere utvalgsleder til å orientere om sine erfaringer.
- Alle får utdelt Kontrollutvalgsboken (veileder utgitt av departementet)
- Varamedlemmer inviteres til første møte.
- Møteplan for 2020 utarbeides i samråd med utvalgsleder og fastsettes på første møte i ny valgperiode.

<p>Gjøvik, 10. oktober 2019.</p> <p>_____</p> <p>Roar Løken Lunder leder</p>	<p>RETT UTSKRIFT: Gjøvik, 10. oktober 2019.</p> <p><i>Kjetil Solbrækken</i></p> <p>_____</p> <p>Kjetil Solbrækken utvalgssekretær</p>
--	---

NESTE MØTE

Dato: MANDAG 2. DESEMBER 2019
Tidspunkt: KL. 0900
Aktuelle saker:

- *Kontrollutvalgets oppgaver, ansvar og rolle*
- *Kontrollutvalgets sekretariat (veileder, inngått avtale mv)*
- *Saksbehandlingsregler i kontrollutvalget*
- *Kommunens godtgjøringsreglement*
- *Møteplan 2020*
- *Abonnementer / kurstilbud*

Andre møte i ny valgperiode:

- *Innlandet Revisjon IKS – presentasjon*
- *Oppdragsavtale mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS 2020*
- *Regnskapsrevisjon:*
 - *Presentasjon av fagområdet*
 - *Statusrapport for revisjon av 2019-regnskapet*
- *Forvaltningsrevisjon:*
 - *Presentasjon av fagområdet*
 - *Orientering om igangsatte og tidligere revisjonsprosjekter*
- *Igangsetting av arbeidet med overordnet analyse og ny plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll*

Innspill fra «gammelt» kontrollutvalg:

- *Gjennomføre forundersøkelse – avviksregistrering Helse og omsorg (KU-sak 46/19)*
- *Skole: Opplæringsloven vs. arbeidsmiljøloven (KU-sak 45/19)*
- *Skole: Fylkesmannens tilsynsrapport – læringsmiljø (KU-sak 45/19)*
- *Risikovurderinger i fm. bosetting av vanskeligstilte (KU-sak 47/19)*
- *Bosetting av vanskeligstilte – Hunndalen:*
 - *Rådmannens svar til beboerne (utarbeides høsten 2019).*

- *Rådmannens evaluering (planlagt utført når man har fått en lengre periode der alle boenheter er bebodd)*

Innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon:

- Avviksregistrering – skole (KU-sak 45/19)
- Avviksregistrering – hele kommunen (KU-sak 46/19)

Saker til senere oppfølging:

- *Tilstandsrapport for grunnskolen i Gjøvik + div. tema (KU-sak 59/18)*
- *Internrevisjoner forrige år (KU-sak 18/17)*
- *Forundersøkelse – tema: Næringsutvikling (KU-sak 07/19)*
- *Kommunelovens krav til «redegjørelse» i årsrapporten om internkontroll og etikk (KU-sak 19/19)*
- *Barnevernet i Gjøvik kommune: Generell presentasjon + oppfølging av Kommunebarometeret (KU-sak 07/19, jf. KU-sak 48/18)*
- *Sykefraværarbeidet i Gjøvik kommune (KU-sak 30/18, 1. halvår 2019)*
- *Risikovurderinger og korrupsjonsforebyggende arbeid på politisk nivå (KU-sak 42/18)*
- *Oppfølging av råd om etablering av tipsmottak (KU-sak 42/18, jf. KU-sak 35/18)*
- *Implementering av ny personopplysningslov (KU-sak 25/18, våren 2019?)*
- *Digitalisering – orienteringssak (KU-sak 14/18)*
- *Forvaltningsrevisjon - prioriterte tema til vurdering:*
 - *PP-tjenesten (KU-sak 50/17, pkt. 4).*
 - *Psykiatri (KU-sak 70/16)*
 - *Målstyring (KU-sak 77/16)*
- *Aktuelle orienteringssaker:*
 - *Ny kommunelov*
 - *Ny veileder for kontrollutvalgssekretariater*

Årlige saker:

- *Kostratall (Framsikt Analyse evt. Kommunebarometeret).*
- *Internrevisjoner forrige år (KU-sak 18/17)*
- *Kartlegging/oppfølging av eksterne tilsynsrapporter (KU-sak 13/18).*
- *Oppfølging av politiske vedtak – årlig sak (KU-sak 50/17)*
- *Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsprosjekter (KU-sak 22/19)*

Bestillinger til Innlandet Revisjon IKS:

- *Regnskapsrevisjon: Løpende info. om betydningen av digitalisering og automatisering i kommunen i forhold til revisjonsarbeidet (KU-sak 10/19)*

Møteplan 2019 for kontrollutvalget:

- Torsdag 24.01.2019 kl. 0830
- Torsdag 07.03.2019 kl. 0830
- Torsdag 25.04.2019 kl. 0830 (behandling årsregnskap)
- Torsdag 16.05.2019 kl. 0830
- Torsdag 20.06.2019 kl. 0830
- Torsdag 29.08.2019 kl. 0830
- Torsdag 10.10.2019 kl. 0830 (siste møte i valgperioden)
- Mandag 02.12.2019 kl. 0900 (endret fra opprinnelig foreslått torsdag 05.12.2019)